

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	11
-----------------	----

I ДЕО

ОПШТИ ПОГЛЕДИ НА УЛОГУ СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ У РАЗВОЈУ НАЦИОНАЛНЕ ПРИВРЕДЕ

1. СПОЉНА ТРГОВИНА И РАЗВОЈ НАЦИОНАЛНЕ ПРИВРЕДЕ	15
1.1. Међузависност привредног раста и спољне трговине	15
1.2. Основне функције спољне трговине	16
1.3. Важни аспекти дејства спољне трговине на привредни раст	19
1.4. Фактори који одређују значај спољне трговине за националну привреду и показатељи спољнотрговинске зависности	21
2. УЛОГА СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ У РАЗВОЈУ НЕРАЗВИЈЕНИХ ЗЕМАЉА	26
2.1. Дефинисање појма	26
2.2. Специфична улога спољне трговине у процесу развоја неразвијених земаља	28
2.3. Посебан аспект утицаја спољне трговине на стопу привредног раста	32
2.4. Утицај спољне трговине на дугорочну стопу привредног раста путем дефицитарног финансирања увоза — модел отворене привреде у развоју	35
3. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ У РАЗВОЈУ СВЕТСКЕ ТРГОВИНЕ	42
3.1. Уводне напомене	42
3.2. Промене у темпу раста светске трговине и производње	42
3.3. Структурне промене и основни правци кретања светске трговине	46
3.4. Нови облици и садржаји светске трговине и међународне економске сарадње — уопште	52

II ДЕО
ЕКОНОМСКА ТЕОРИЈА О УЛОЗИ СПОЉНО-ЕКОНОМСКОГ
ФАКТОРА (МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ) У РАЗВОЈУ
НАЦИОНАЛНЕ ПРИВРЕДЕ

Уводне напомене.....	57
1. ГРАЂАНСКА ЕКОНОМСКА ТЕОРИЈА О УЛОЗИ СПОЉНИХ КРИТЕРИЈУМА У ПОЛИТИЦИ РАЗВОЈА НАЦИОНАЛНЕ ПРИВРЕДЕ.....	59
1.1. Однос унутрашњих и спољних критеријума производне оријентације.....	59
1.2. Теоријска еволуција спољних критеријума производне оријентације.....	62
1.2.1. <i>Класична теорија</i> <i>и спољни критеријуми производне оријентације.....</i>	63
1.2.2. <i>Производна оријентација</i> <i>у неокласичној теорији спољне трговине.....</i>	69
1.2.3. <i>Алтернативни спољни критеријуми</i> <i>производне оријентације и новији теоријски правци.....</i>	75
1.2. Однос теорије спољне трговине и теорије привредног раста у креирању развојне политике.....	80
1.3.1. <i>Подвојеност теоријских праваца.....</i>	80
1.3.2. <i>Теоријске критике чисте теорије</i> <i>спољне трговине са становишта економског развоја.....</i>	82
1.3.3. <i>Теорије привредног развоја и заштитна политика.....</i>	89
2. ЕКСТЕРНИ ФАКТОР У МАРКСИСТИЧКОЈ ЕКОНОМСКОЈ ТЕОРИЈИ.....	98
Уводне напомене.....	98
2.1. Допринос марксистичке концепције објашњењу улоге спољног фактора у процесу развоја националне економије.....	99
2.2. Критички осврт на класичну грађанску теорију спољне трговине од стране класика марксизма.....	110
2.2.1. <i>Критика енглеских грађанских класика.....</i>	111
2.2.2. <i>Схватање слободне трговине и протекционизма</i> <i>у радовима класика марксизма.....</i>	115
2.2.3. <i>Феномен међународне експлоатације и принцип</i> <i>компаративних трошкова према схватању</i> <i>Маркса и његових следбеника.....</i>	121

III ДЕО

АНАЛИЗА МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ И РАЗВОЈА – ИНСПИРИСАНА ПРОБЛЕМИМА СПЕЦИФИЧНОГ ПОЛОЖАЈА НЕРАЗВИЈЕНИХ ЗЕМАЉА У МЕЂУНАРОДНОЈ ПОДЕЛИ РАДА –

Приступ анализи.....	131
1. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ОСНОВНИХ СТАВОВА ТЕОРИЈЕ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ.....	135
1.1. Осврт на теорију компаративних предности и њену неокласичну генерализацију.....	135
1.2. Критика међународних економских односа на основу емпиријских кретања.....	138
1.2.1. <i>Неподударност теоријски очекиваних са стварним кретањима односа размене</i>	138
1.2.2. <i>Растући јаз у нивоу развијености између двеју група земаља укључених у међународну поделу рада</i>	143
2. СИНГЕР-ПРЕБИШ-ЛУИСОВ ПРАВАЦ АНАЛИЗЕ ОДНОСА ТРГОВИНЕ ИЗМЕЂУ РАЗВИЈЕНИХ И НЕРАЗВИЈЕНИХ ПРИВРЕДА.....	150
2.1. Први покушаји формулисања алтернативних концепата.....	150
2.2. Анализа конкретног утицаја који врши укључивање неразвијених земаља у међународну поделу рада на формирање њихових економских структура и темпо општег економског раста.....	151
2.2.1. <i>Х. В. Сингер – расподела добити од извоза капитала између развијених и неразвијених земаља</i>	151
2.2.2. <i>Р. Пребишева теорија нето-трансфера реалног дохотка преко механизма спољне трговине</i>	155
2.2.3. <i>А Луис – модел дуалне привреде са неограниченом понудом радне снаге</i>	158
3. ПОКУШАЈИ ФОРМУЛИСАЊА НОВОГ КОНЦЕПТУАЛНОГ ОБЈАШЊЕЊА НЕРАВНОМЕРНОГ РАЗВОЈА ЗЕМАЉА УКЉУЧЕНИХ У МЕЂУНАРОДНУ ПОДЕЛУ РАДА ОД СТРАНЕ НАЈВАЖНИЈИХ ПРЕДСТАВНИКА САВРЕМЕНЕ РАДИКАЛНЕ МАРКСИСТИЧКЕ МИСЛИ.....	162
3.1. Уводне напомене.....	162
3.2. Теоријски концепт „неједнаке размене” Аргири Емануела.....	163

3.3. Самир Аминово тумачење концепта „неједнаке размене” и узрока неразвијености „трећег света”	171
3.4. Тамаш Сентешова анализа феномена неразвијености и „иманентне неједнаке размене” – размене неједнаке количине рада.....	179
3.5. Резултати предходних анализа.....	185
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	187
ИНДЕКС ПОЈМОВА	197
ЛИТЕРАТУРА.....	203